

Het atelier van Lizan van Dijk

De deur van Lizan van Dijk, die toegang biedt tot haar atelier annex woonhuis, is van boven tot onder beplakt met knipsels, flyers en posters. Dit is slechts een fractie van alle aankondigingen van exposities en recensies die over de kunstenares geschreven zijn. Want al vanaf haar jeugd was duidelijk waar Lizans passie lag: in het creëren.

Achter de deur gaat de trap naar boven, 'expositie' wijst een pijl omhoog, en daar, op de eerste verdieping van het huis in de Doelstraat, is het atelier. Of is het een woonkamer? Of toch een atelier? Liza lachend: "Stukje bij beetje neem ik de woonkamer over. Maar als mijn man het nieuws wil kijken, dan rollen we de tv zo tevoorschijn." De rest van de tijd ligt de nadruk op het maken van kunst. Tegen de muur leunen grote werken, op een laag tafeltje staan grote potten acrylverf en blikken met penselen, op die tafel staat een hogere tafel met daarop objecten gemaakt van oude houten en metalen werktuigen. Op de grote eettafel ligt zeil, want daarop legt Liza de doeken waar ze aan werkt.

"Ik leg mijn werken plat neer, op de tafel of op grond. Ik werk altijd aan meerdere doeken tegelijk." Behalve verf verwerkt Liza ook ander materiaal in haar schilderijen, zoals zand, papier en stof, waardoor de werken een extra laag krijgen. Boven het trappat

hangt een bijna abstract werk dat gemaakt is in het andere echte, grote atelier in Lizas vakantiehuis in Frankrijk.

SPEURWERK

"Het zijn deuren die ik zie als ik in Frankrijk ben. Het lijkt alsof ze daar oude deuren gewoon achterlaten; wij gooien ze weg, maar daar staan ze gewoon ergens tegen de schuur. Vaak hangen er dan ook nog touwen voor, of er wordt iets tegenaan gezet dat is gaan rotten. Het is allemaal vergane glorie. Daarin zie ik de vergankelijkheid van alles. Daarbij heeft een deur natuurlijk ook een dubbele betekenis. Als ik zoiets zie, krijg ik de drang om dat te schilderen. Je kunt je voorstellen dat mensen achter zo'n deur gewoon hebben, en in alle eenvoud hun leven hebben geleefd. Die eenvoud van het overleven boeit me. Soms combineer ik twee locaties voor een kunstwerk. Wat dat betreft hoeft niemand te weten wat echt en wat niet echt is. Ik maak heel veel foto's en ga dan

'Ik loer bij straatmarkten alleen naar wat er onder de tafels staat'

puzzelen totdat alles op zijn plek valt. Fotograferen vind ik leuk om te doen. Voor mijn meest recente serie ben ik naar verschillende stations geweest. Ik verander thuis achter de computer dingen aan die foto's, haal iets weg of voeg juist iets toe. Het zijn beelden die door elkaar lopen. Ik zit vaak als een detective die foto's af te zoeken, het is een beetje speurwerk." Ter illustratie pakt Liza er een doek bij van het station in Haarlem. "Op de foto gebeurde er iets in de benedenhoek, maar dat wil ik juist weglaten in mijn schilderij. Die leegte maakt het werk juist boeiend. Zo'n foto bewerk ik dan en vervolgens zet ik het zo ongeveer op het doek. Ik begin altijd met een onderlaag. Zonder onderlaag wordt het strakker, maar die wazigheid geeft juist de sfeer die ik wil."

MENSELIJKE PROCESSEN

De oorsprong van de serie over sporen ontstond bij toeval. Liza is lid van kunstenaarsvereniging Kunst Zij Ons Doel en zou meedoen aan een groepsexpositie in de kloostergangen van het stadhuis. "Het onderwerp was Haarlem", vertelt Liza, "maar mijn toenmalige werk paste daar niet bij. Opeens bedacht ik me dat het station wellicht een geschikt onderwerp zou zijn. Ik ging anders naar het station kijken en werd enthousiast. Dat was het moment dat ik wist dat ik wist hoe ik het ging doen. Zo'n station is een plek van aankomst en van vertrek, dus daar waar mensen komen en gaan, ook met hun gevoelens. Er zijn heel veel menselijke processen gaande, de angst om te laat te komen, of juist het wachten. Mensen kunnen >

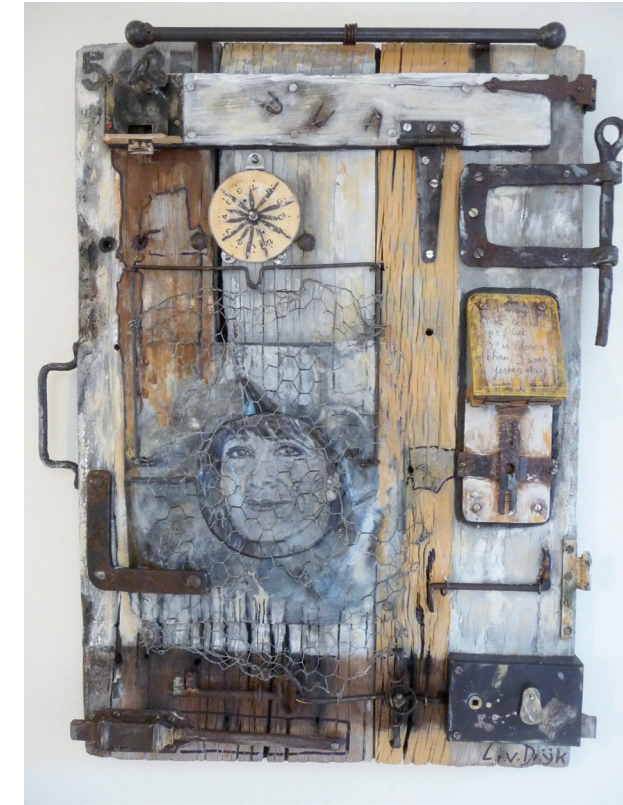

zo mooi afscheid nemen. Iedereen komt weleens op een station, en iedereen gaat ook figuurlijk ergens heen in het leven. Daarnaast hou ik van de architectuur van een station, de strakke lijnen, de hoeken, de vormen. Als redactielid en artistiek ontwerper van het kunsttijdschrift Pandora, reis ik veel voor interviews. Daardoor kom ik ook op tal van stations, dan maak ik veel foto's die ik later gebruik."

SPELENDERWIJS

Naast schilderijen maakt Lizan panelen en objecten. Het materiaal daarvoor verzamelt ze in de weken die ze doorbrengt in haar Franse atelier. "Ik ga graag naar de straatmarkten, *vide greniers*, en loer dan alleen naar wat er onder die tafels staat. Vaak zie ik iets wat me opvalt, bijvoorbeeld een ronde vorm in het metaal of hout. Dat zijn de enige materialen waar ik mee werk, ik voeg zelf epoxymateriaal toe. Het duurt soms jaren voordat ik een bestemming voor een voorwerp gevonden heb."

Lizans grootvader was beroepskunstenaar, maar haar moeder was degene die de aandacht voor kunst het gezin binnen bracht. "In de achterkamer schilderde ze voorstellingen met olieverf. In de katholieke kerk van Halfweg heeft ze de statie mogen schilderen. Daarvoor hebben mijn broers, zussen en ik ook nog weleens moeten poseren. Wij waren ook altijd aan het tekenen en schilderen, het ging spelenderwijs. Ik weet nog wel dat ik me als een koninginnetje voelde toen ik na de middelbare school met een tekenmap over straat liep." Haar middelbareschooltijd bracht

‘De eenvoud van het overleven boeit me’

Lizan door op Sancta Maria, waar ze druk was met het maken van wandkleden. Hierna werd ze toegelaten tot de Rietveld Academie. "Ze konden zien dat ik talent had. Ik heb die opleiding in de avond gedaan. Daarnaast heb ik altijd in de verpleging gewerkt, ik wilde namelijk zelfstandig kunnen zijn." Die drive heeft Lizan nog steeds, en ook de ambitie is nog lang niet gedoofd. "Ik exposeer op veel plekken en mijn werk is te huur en te koop bij kunstuitlenpunten door heel Nederland. Wat dat betreft is er nog veel werk te doen, want als niemand je kent, moet je zorgen dat mensen je leren kennen. Dat betekent heel veel mailen. Ik wil uiteindelijk met mijn werk in het Stedelijk Museum komen. Je moet tenslotte geloven in wat je doet." ★

KZOD exposeert rond de Monumentendagen (10 en 11 september) in de Waag en de Kloostergangen. Meer informatie: www.lizavandijk.com

Tekst en fotografie: Anke van der Meer.